

1 Joni

Ira Ka'ene Majama Hihunijina

1 ¹Nitama anejijaho ijí Ira kajaho ijí hinana'omo nú Hura iraka ka'ene 'warumajaho hene 'ee nú núni nii kame 'ee Hura raka ka'ene venajaho nú kame 'ee nú núni iji Hu 'unavaji rone veju. Ikaho Ira ka'ene majama hihunijina. ²Majama hihunijaho nú haha pakavara kaivo nú kahuna'e rejume kavara. 'Enajihuna'e nú ikaho ja 'warame 'ee najahu. 'Enare'e ja 'waravu. Ijaho majama Amo ahuma hinana'omo Hu rouma nú kavara. ³Iraka kame hejajaho nú ja 'u'o 'waravu. 'Ejakame ja nú pu'úmo hamí vehuna. 'Ejume nú nimaa Amoho 'ee Huni Hariha Jesu Keriso pu'úmo hamí veju. ⁴Nú uneunecha ikihija vejuijhuna'e nú ja pu'úmo teamanuma parahuna.

Godiho Hanaji'ina

⁵Ikaho Huni vu'a ka'ene núra hejaji ja 'waravu Godiho niho'o hanaji'ina kaivo Huni vajijaho niho'o panutuvi'ina. ⁶Nú Hu Hu'úmo hamí vejura 'i'i kaivo nú nutuvi'ini 'urahojujaho nú nimaa ira'ata vene 'ee nimaijaho pavejura. ⁷'Enakaivo nú hanaji'ini hina 'urahojujaho areri Hura hanaji'ini hinuja'ina'e nú ea 'aho pu'úmo hamí hamí veju. 'Ene Jesu ka'ene Huni Harihi jihuni 'ajara núni sisea maho'o sovu'e pa'arenú. ⁸Nú niho'o sisea pa'ana 'wavujaho nú onuno pisivaravu. 'Eju'e nimaijaho núni oja vaja panamu. ⁹'Enakaivo nú núni sisea Hu nahama 'wara'avajaho Hu pauchavi'ine 'ee ariri jihuna'e Hu núni sisea vwhana areme 'ee núni sisea maho'o somuhe pa'arehuna. ¹⁰Nú ijá 'wavujaho nú sisea pavejura 'wavujaho nú veju'e ira'asina'e rejukame Huni ira núni vaja panamu.

Kerisoho Núni Ni'ajúhi'ina

2 ¹Sesahu nune ikaho na jona'e vejuijhuni majaho ja sisea pave'avarono veju. 'Enakaivo ea sisea venujaho Ea pina núnijihuna'e Amoni una'i jarima 'waramuna. Hu Jesu Keriso ka'ene arira majina. ²Jesura núni sisei jihuni eha apenana. 'Enakaivo núni siseijiru pana vo ea maho'o mwe'okino hiju jihipuna 'u'o apenana. ³Nú Huni tamana hene

vejujihuna'e nú niheju nú Hu hena kavi'ina. ⁴Ea pini Na Hu nihejura 'i'i kaivo Huni tamana pavenujaho hu ira'ata apenu. 'Eju'ukamare'e nimaijaho huni oja vaja panamu. ⁵'Enakaivo ea irara Huni ira hene venujaho huni vajijaho nimaa nimaa'e Godi oni oja mihujaho areri rena paranu. Ijihuna'e nú niheju nú Huni vaji hiju. ⁶Ea irara Huni vaji hinu 'iamujaho hu Hura 'urahe onaja'ina'e ohuna.

Oja Mwe'a Pamahunijina

⁷Ehu nuna ka'ene na ja oja mihi'inakije ike tamanakaho maiu'ina na paveju kaivo tamana sahasa ka'ene nitama jara apejajina. Tamana sahasijaho Ira ka'ene ja nihejajina. ⁸'Enakaivo na tamana maiu'ina jona'e veju. Tamanakaho Huni vaja nimaa reju'e 'ee joni vaja 'u'o nimaa renu. Ijihuni majjaho nututijaho pa'arene va'eju'e Ira nimaijaho ivi'a hanamana. ⁹Hu ea pini ijá 'imujaho Na hanají'ini hiju 'i'i kaivo vweaha semujaho hu nutuvi'ina vaji hina roe iviamaa 'e'unu. ¹⁰Ea irara huni vwea oja mahujaho hu hanají'ini hinu. Ijihuna'e hu paveje vweaha amaaresume 'ohuna. ¹¹'Enakaivo ea irara vweaha kama semujaho hu nutuvi'ini hine 'ee nututi 'urahe onu. 'Eju'e hu ichá ruvahuna puruva renu. Ijihuni majjaho nututa kajara nia supatiana. ¹²Sesamae ikaho na jona'e vejujihuni majjaho joni sisejaho Huni Ihijihuna'e Hu vvhana aremana. ¹³Emahu nûne ikaho na jona'e vejujihuni majjaho ja Hu niheju. Hu nitamatama anejijaho ijí hinana. Kivase ikaho na jona'e vejujihuni majjaho ja 'avena siseuni 'unama arevara. Sesamae ikaho na jona'e vejuta. Ijihuni majjaho ja Amo nihejura. ¹⁴Emahu nûne ikaho na jona'e vejujihuni majjaho ja Hu nihejura. Hu nitamatama anejijaho ijí hinana. Kivase ikaho na jona'e vejujihuni majjaho ja niho'o harura rukine 'ee Godoni ira joni oja vaji namujihuna'e 'avena siseuni 'unama arevara. ¹⁵Ja niho'o mwe'a kakaho oja pamahe 'ee uneunecha ka'ene mwe'i navuji 'u'o oja pamí'avara. 'Enakaivo ea irara mwe'akake oja mahujaho Amo oni oja mihi'inijaho huni vaja panamu. ¹⁶'Enakaivo sisea ka'ene iki mwe'i navujija ikena. Haha huni ituana 'ee nii kime ituanavura 'ee jarika'e rejujaho Amoni rena rohuna pana. Ijija mwe'a ikehuna. ¹⁷Mwe'akaho uneunecha mapoka 'ee huni ituaniji'i pa'arena vai'i navu kaivo ea ka'ene Godira ura renuja'ina'e vejujijahija majama hihuna.

Majama Hihunijaho Nahama 'Waramajina

¹⁸Sesahu nune ja niheja ja'ina'e vea túchamaa ijina'omo Keriso oni nana'ejí'ina rou. 'Ene iviamaa 'u'o Keriso oni nana'ejí'ina mapoka urimaravara. 'Eju'e nú ijí hena kavujaho ijaho vea túchamajina. ¹⁹Pu nú irechamú'i kaivo va'ajihuni majjaho pu núni pwina pana. Pu núni pwina re'ipisa pu nú pu'úmo hija'a. Vea ka'ene pu nú irechamúa va'ajara najuhujaho pu núni pwina pana. ²⁰'Enakaivo Godira Huni 'Avena joni

oja vaji samaha jihuna'e ja ea maho'o nimaa hena kavi'ina'e rejara.

²¹ Ja paheji'ina pana kaivo ja nimaa nimaa heji'ina ijihunihahi na jona'e veju. 'Enakaivo ijí nimaa nimaijaho ira'ata pana. Ijaho ja niheju.

²² Ira'asina irane? Ea ka'ene Jesu Kerisoho pana 'iamujina. Ijaho Keriso oni nana'ejl'ina. Ea ka'ene Amo'o Hariahe'o pataarorahujina. ²³ Ea irara Hariha pataarohujaho hu Omaha 'u'o pataaroha avanu. 'Enakaivo ea irara Hariha nimaa ronujaho hu Omaha 'u'o nimaa ronu. ²⁴ Vu'a ka'ene nitama aneja'e hejajaho ranave joni oja vaji na'amana. Ijí nitama ja hejajara joni oja vaji na'avajaho ja na'ia mapoka Amoho 'ee Huni Hariha pu'úmo hamí hamí hinapena vahuna. ²⁵ Ikaho Hura iraka ka'ene mí'irono nahama 'warumajina majama hihuna. ²⁶ Erapo jaa'e pisiviu jihuna'e ikaho na jona'e veju. ²⁷ Huni 'Avena joni oja vaji samahume ja apejara. 'Enajihuna'e ijí 'Avena kajara joni oja vaji hinajihuna'e ei pini ja najahuna areri pana. Hura samaha kajara uneunecha maho'o najahuna. Ijí uneka ka'ene Hura najahujaho nimaa nimaa kaivo ira'ata pana. Hura ja najaha kaja'ina'e Huni vaji hiha. ²⁸ Sesahu nune iviamaa Jesu pu'úmo hamí hamí hi'avara. 'E'irakúne vea ka'ene Hu kú'o ro'amajaho nimaa nimaa nú paju'i kaivo matauma Huni una'i namihuna. ²⁹ Ja nimaa heju Hu arira maijhuna'e ea irahipo nimaa nimaa vejujaho pu 'Avena vaji nahenaara.

Godoni Harihija Oja Ma'ara'vara

3 ¹Ike heha! Amora oja ni'lima'ura ka'ene nú múhe najuhaji kaha!

Ijihuna'e nú Godoni harihija 'úmajihuna'e mwe'akaho nú pahene pakúmu. Ijihuni maijaho pu Hu pahena pakavura. ²Ehu nuna ka'ene na ja oja mihi'inakije nú iviamaa Godoni harihija'omo nú ichá'ina'e rehunijaho mai'o pakavi'lina. 'Enakaivo nú niheju Hura ro'amajaho nú Hua ka'ava jihuna'e Hua'lina rehuna. ³'Enajihuna'e ea irara ike nimaaroakaho Huni vaji namujihuna'e hu ori'ini vejume arira maa renana. Areri Hu arira maija'ina renuna. ⁴'Enakaivo ea irahipo sisea veji'i hijujaho pu 'u'o varapa 'ene avaju. Ijihuni maijaho siseijaho varapa 'ejujina. ⁵Ja nihejara. Hura roajaho sisea apena va'l roana kaivo Huni vaja sisea pa'aná. ⁶Ea irahipo Huni vaji hijujija pu nihoo'sisea pavejura. 'Enakaivo ea irahipo sisea vejujaho pu nihoo' Hu pakame 'ee pahejura. ⁷Sesahu nune paveje ea 'aho' ja pisivi'avara. Ea irara arira maiji venujaho hu arira. 'Ene Hu arimai ja'ina'e hu 'u'o arira. ⁸Ea irara sisea venujaho hu 'avena sisei jihuni ea. Ijihuni maijaho 'avena siseijaho nitama anejijino sisea venana. Godoni Harihijara roajihuni maijaho 'avena sisei jihuni kaukara tiraku'i roana. ⁹Ea irara Godoni vaji nahejajaho hu sisea pavenua. Ijihuni maijaho Huni 'Ina huni vaji hinujihuna'e hu sisea pavenua. Ijihuni maijaho hu Godoni vaji nahejara. ¹⁰Ikaho 'unama ichá'ina ka'ene ea irara Godoni harihe 'ee ea irara 'avena sisei jihuni harihiji hena kihunijina. Ea irara sisea veji'i hine 'ee vweaha oja pamahujaho hu Godoni ea pana.

Oja Ma'ara'avara

¹¹ Vu'a ka'ene nitama aneja nú hejajaho ikena. Ja ea 'aho pu'úmo oja 'ekarahuna. ¹² Nú Keni vare'ina pana. Hu 'avena sisei jihuni ea ijihuna'e hu huni 'u'ua 'anaume kwamana. Hu 'u'ua rakijihuna'e 'anaume kwamane? Ijihuni maijaho hora raka ka'ene venajaho sisei jihuna'e pamaranana. 'Enakaivo 'u'ua hi venajara marana jihuna'e avanana.

¹³ Vwehu nune mwe'akara ja sena'amajaho ja oja pahwa'usunaha'avara.

¹⁴ Nú niheujaho nú maraku ijaho nikwamasahara vaji hijara vo nú iviamaa kú'o 'urina hiju. Ijihuni maijaho nú vwehu núna oja mihiujihuna'e. 'Enakaivo ea irara ea 'aho'a oja pamihujaho hu majaa kwamasahuri vaji hinu. ¹⁵ Ea irara ea 'aho'a semujaho hu areri ea kaji 'anau'e kwamu ja'ina'e renu. 'Eju'ukamare'e ja niheju ea irara ea 'aho'a 'aniu'e kwamasahujaho hu majama hihunijaho huni oja vaja panamu.

¹⁶ Ike 'unama ikehunakino Hura nú oja múa'hajaho hena kavu. Ijihuni maijaho Hu Huni hia núnijihuna'e múa'hana. 'Enajihuna'e nú 'u'o núní hia vwehu núna'e mihiuna. ¹⁷ 'Enakaivo ei pini uneunecha mapoka rukina re'ika'i hu vweaha pivunu kajaho nika'ika'i patemu'amajaho vu ichá'ina'e Godoni oja mihiujaho huni vaja na'ena? ¹⁸ Sesahu nune ma iraru oja mihi pa'waha kaivo nimaa nimaiji vene 'ee oja miha.

Godoni Una'i Paju'ika'i Matauma Namihunijina

¹⁹ Ijihuna'e nú niheju nú nimaa nimai ijihuna. 'Enajihuna'e Huni una'i paju'ika'i namihuna. ²⁰ Nú sisea vejujhuna'e núní oji vwihana heju. 'Enakaivo Godira núní oja asitaha jihuna'e nú raka ka'ene vejujaho Hu maho'o nihe paranu. ²¹ Vwehu nuna ka'ene na ja oja mihiunakije núní ojjara nú panamu'amajaho nú paju'ika'i Godoni una'i matauma namihuna. ²² 'Enakaivo nú Huni tamana vene uneunechaka Hura ura renuji hena vejujhuna'e nú raka'e jarivujaho Hu nú vajúhuna. ²³ Ikaho Huni tamana. Nú Huni Hariha Jesu Keriso oni iha nimaa rone 'ee ea 'aho pu'úmo oja 'ekarahuna areri Hura 'waruma ja'ina'e vehuna. ²⁴ Ea irara Jesuni tamana hene venujaho hu Huni vaji hinu. 'Eju'e Jesu huni vaji hinu. Ijaho nú niheju Hu núní vaji hinu. Ijihuni maijaho Huni 'Avena ka'ene Hura nú múa'hajara rejue nú niheju.

'Avena Nimaijine 'Ee 'Avena Ira'atijina

4 ¹ Ehu nuna ka'ene na ja oja mihi'inakije ja 'avena mapokakija panimaa vetil'avara. 'Enakaivo 'avena kajija vene kive Godoni rena rou ho pa'ajaho ki'avara. Ijihuni maijaho poropetia ira'asina mapoka mwe'akino ojura. ² Ikaho 'unama ka'ene Godoni 'Aveniji hena kahunijina. 'Avena irara Jesu Kerisoho roe haha apenana 'iamujaho Godi oni rena roana. ³ 'Ene 'avena ka'ene Jesuho Godona parena roana 'iavujija 'avena

ka'ene Keriso oni nana'eji'ina ka'ene rohuna'e jara hejajaho ivi'a ni iki mwe'i roana. ⁴Sesahu nune ja Godoni jihuna'e ja pu asitahara. Ijihuni maijaho 'Avena ka'ene joni vaji hinujara 'avena ka'ene mwe'a kehunijaho niho'o asima paranana. ⁵Pu mwe'a kehuni jihuna'e pu mwe'a kehuneru 'wavura. 'Eju'ukamare'e mwe'a kehuni ejijia puni iraru hejura. Mwe'a kehuni siseijara pu renaura. ⁶'Enakaivo nú Godoni jihuna'e ea irara Godi hena kamujaho hu núni ira henuna kaivo ea ka'ene Godoni parene roajaho hu núni ira pahenuna. Ijara reju'e nú 'Avena nimaijaho kame 'ee 'avena ira'atijaho kahuna.

Godiho Oja Múhi'ina

⁷Ehu nuna ka'ene na ja oja mihi'inakije veje ea 'aho pu'úmo oja 'ekara'vara. Ijihuni maijaho oja 'ekaravujaho Godoni rena roana. 'Enakaivo ea irara ea 'aho'a oja mihujaho hu Godoni vaji nahejara 'ene Godi hena kamuna. ⁸Ea irara ea 'aho'a oja pamihujaho hu niho'o Godi pahenuna. Ijihuni maijaho Godiho oja 'ekaravujina. ⁹Ikaho 'unama ka'ene Godira nú oja ka'ene múhaji najuhajaho Huni Hariha nikwisu ranavume mwe'i roajihuna'e nú Huni vaji majama hihuna. ¹⁰Ikaho oja 'ekaravujina. Nú Godi núni oja pamahara kaivo Hura nú oja múhajihuna'e Hu Huni Hariha ranavume roe núni sisea apejume pa'arenana. ¹¹Ehu nuna ka'ene na ja oja mihukije Godi Hu niho'o natohwa oja múhajihuna'e nú 'u'o ea 'aho pu'úmo oja 'ekarahuna. ¹²'Enakaivo na'i pini ei pini Godi niho'o kahuna pana kaivo nú ea 'aho pu'úmo oja 'ekaravujaho Godi núni vaji hinuna. 'Ene Huni oja 'ekaravujaho núni vaja areri renuna. ¹³Nú niheju Hu Huni 'Avena nú múhajihuna'e nú Huni vaji hiju'e Hu núni vaji hinu. ¹⁴Amora Huni Hariha ranavume mwe'a kehuni Ni'ajiji'ina'e re'i roajaho nú núni nii kavaji ea 'waravara. ¹⁵Ea irara Jesuho Godoni Hariha 'iamujaho Godiho huni vaji hinu 'ee hu Godoni vaji hinu. ¹⁶Godira oja ka'ene múhajaho nú hene nimaa roju. Godiho oja 'ekaravujina. 'Enajihuna'e ea irara oja 'ekaravuri vaji hinujaho hu Godoni vaji hiju'e Godi huni vaji hinuna. ¹⁷Nú ijí hejajihuna'e núra oja mihujaho marasahura. Ijihuna'e nú vea ka'ene 'otua vehuni veijaho pajuhuna. Ijihuni maijaho Hura hinuja'ina'e nú iki mwe'i hiju. ¹⁸Juvujaho oja 'ekaravu jihuni vaja pana. 'Enakaivo nimaa oja 'ekaravujara juvujaho veju'e pa'arenuna. Ijihuni maijaho juvujara reje eha sisea apehuna. 'Ena'omo ea irara jumujaho oja 'ekaravujaho huni vaja areri pana. ¹⁹Núra Hu oja mahujihuni maijaho marako'a Hura nú oja múhajihuna'e mahu. ²⁰Ei pini ijá 'imujaho na Godi oja mahu 'i'i kaivo vweaha kame semujaho hu ira'ata apene avanu. Ei pini hu ea nii huni kamujaho oja pamahu kaivo ichá'ina'e Godi ka'ene hu pakamujaho oja ma'ená? ²¹Ike tamana kaho nú Huni apejara. Ea irara Godi oja mahujaho hu vweaha 'u'o oja ma'amana.

Núra Mwe'ake Asivajina

5 ¹Ea irara Jesuho Keriso nimaan ronujaho hu Godoni vaji nahejara. ²'Ene ea irara Amo oja mahujaho hu Huni hariha ka'ene Huni rena rooji 'u'o oja mahu. ³Nú Godoni harihija oja mihujhuna'e nú nihena kavu nú Godi oja mahe 'ee Huni tamana 'ararihae vejura. ⁴Ikaho Godoni oja 'ekaravujina nú Huni tamanijaho hamu 'ajohuna. Ijihuni maijaho Huni tamanijaho mai'o kisina pana. ⁵Ijihuni maijaho ea ka'ene Godoni vaji nahenaajipo mwe'akaho asivara. Núni nimaan roijara vejume nú mwe'a ikaho asivara. ⁶Ea irara mwe'akaho asimune? Ea irara Jesuho Godoni Harihiji nimaan ronujaraná.

Ikaho Jara Hehunijihuna'e Vejara

⁶Ikaho Ea ka'ene toa 'ee 'aa vaji roajina. Hu Jesu Kerisona toaru pana kaivo toa 'ee 'aiji'i roajina. ⁷'Avenijara Huni vu'a nimaan venana. Ijihuni maijaho 'Avenijaho nimajina. ⁸Ijihuni maijaho ike no'opisu ikipo Huni vu'akaho nimaan vejara. 'Avenijine toijine 'ee 'aijina. 'Ee ike no'opisu ikipo ahume avacharavara. ⁹Nú emaapuni vu'iji nimaan ve'avajaho Godira kime 'waramujara maho'o asitaha paranu. Godoni kima 'warumujaho ikena. Ijaho Hu Hariahoni vu'a nimaan vene 'waramana. ¹⁰'Ene ea irara Godoni Harihiji nimaan ronujaho hu ori'ini hena kamuna. Ea irara Godi panimaan ronujaho hu Hua veju'e ira'asina'e renu. Ijihuni maijaho raka ka'ene Godira Huni Harihiji rone 'waramajaho panimaan ronu. ¹¹Iraka ka'ene 'warumajaho ikena. Godi majama hihuna mûhana 'ee ike majama hihunakaho Huni Harihi jihuni vajina. ¹²Ea irara Huni Harihiji apenujaho hu majama hihuna kaivo ea irara Godoni Harihiji papenujaho hu majama hihunijaho papenu.

Majama Hihuna

¹³Ike raka ka'ene na vejukaho ja ea irahipo Godoni Harihi jihuni ihiji nimaan rojuji puna'e veju. 'Ejakame ja majama hihuna ka'ene apejaji hena ka'avarono veju. ¹⁴Ikaho nú Huni una'i nimaan rojujhuna'e uneunecha raka'e Huni ura ija'ina'e jarime 'waravujaho Hu henuna. ¹⁵Hu henuhuna'e nú hena kavu. Ijihuna'e núra uneunecha iraka Hu jarivujija nú 'ekura. ¹⁶Ea pini huni vwea ka'eje sisea ka'ene pakwahuniji veje ka'amajaho hu ni'ajahe Godoni siporua 'oje hia huna ma'amana. 'Ene 'u'o Hura ea ka'ene sisea ike pakwamasahuke paveujuja hia puna mihuna kaivo sisea pina venareje kwamasahuna namu. Ijihuna'e na ija'ina pa'iavo hunijihuna'e jarima 'waramama pa'lavi. ¹⁷'Unama ka'ene ariramaa pa'ajija maho'o sisea. Sisea pina vena'e pakwahuna namu. ¹⁸Nú niheju. Ea ka'ene Godoni vaji nahejajaho sisea pavenu. 'Enakaivo Jesu ka'ene Godoni Harihijara 'ajoahu'e 'avena siseijaho hu ija pa'unamuna.

¹⁹Nú niheju. Nú Godona kaivo mwe'akaho maho'o 'avena sisei jihuni harura hari namu. ²⁰Nú niheju. Godoni Harihijaho niroana. Hu nimaiji hena kahuni henaka ijaho múhana. 'Eju'e nú Huni hariha Jesu Keriso ka'ene nimai jihuni vaji hiju. Ijaho Godi nimaa ka'ene majama hihunijina. ²¹Sesahu nune godi ira'ata ka'ene iji vejujija oja pami'avara.